

eneste Vej, ad hvilken man kunde komme ud af den, var enten ved at lægge sig til at dø eller ved selv at melde sig ud af den; men det er en Rendsgerning, at vi have en hel Del Frimenigheder, og deres Medlemmer paaftaa nok selv, at de høre til Folketirken, men Ministeren, i alt Fald den foregaaende, har bestemt erklæret, saa vidt jeg forstaa, at de staa uden for Foltetirken, og nu kunde det være ganske interessant at faa Ministerens Mening at vide, om de kun ere udelukkede af Foltetirken, naar det gælder om Rettigheder, men at de derimod regnes med til den, naar det gælder om Byrder. Jeg kan i det hele taget ikke forstaa, at man har ment at have nogen som helst Ret til at udelukke dem. Man har sagt, at de ikke holde sig Foltetirkens Regler efterrettelige, og jeg skal dertil kun sige, at bryde de Loven, maa de selvfølgelig være hjemfaldne til Lovens Straf, men da Loven ikke indeholder et eneste Ord om, at de kunne ekskluderes, kan det selvfølgelig ikke ske paa den Maade. Jeg vil derfor paa det bestemteste anmode det eventuelle Udvalg om endelig at lægge Bægt paa, at Valgmenigheder og selvfølgelig ogsaa Frimenigheder, og hvem der i det hele taget have vist, at de ikke ville benytte Sognekirkerne og Præsterne, blive fritagne for endnu at gøre yderligere Bekostninger til en Sognekirke, som de ikke bryde sig om at bruge.

Nielsen-Grøn: Jeg er enig med den ærede sidste Taler i, at det er Uret, at Valgmenigheder, som selv have deres Kirke, skulle være med til at svare Bidrag til en anden Kirkes Opvarmning; men fra den anden Side set med Hensyn til Sognebaandsløserne er der ikke ret meget at sige til, at de ogsaa skulle svare til en Kirke i det Sogn, hvor de bo. Vi skulle se Medaillen paa begge Sider, tror jeg, naar man vil have det rette frem. Jeg kender f. Eks. Forholdene i Ryslinge, hvor jeg har opholdt mig i mine unge Dage, der saa man, hvordan Kirken blev proppfuld, og skulde der være Opvarmning der, var det vistnok Menigheden, den store Menighed, der frivillig maatte besørge det, men efter dette Lovforslag vil det gaa saaledes, at i de Kirker, der ere fulde, komme de Menneffer, der bo i Sognet, til at svare til Opvarmning af Kirken; men alle de Sognebaandsløser, der komme udenogsns fra, komme ikke til at bidrage en eneste Øre til den Kirke, de komme i. For ikke at begaa Uret maa man sige, at ogsaa de maa bidrage til deres Kirkes Opvarmning, og saaledes maa man ogsaa se lidt til den anden Side og spørge, hvem

er det, Kirkerens Opvarmning kommer til Gode, og hvad er det Lovforslaget tilfugter? Jeg er ikke saa ministeriel, at jeg netop vil forsvare Ministerens Lovforslag, men jeg ser dog noget godt i at faa Kirkerne opvarmede. Der er mange fattige Menneffer, som gaa i Kirke, og som godt kunne have Brug for det. (Uforhødselse). Det kan ikke hjælpe, at man, som det ærede Medlem slot hentaster, siger, at Præsterne kunne varme dem op, han kan maasse varme Hjernerne, men ikke altid Fødderne med det samme, og der er mange gamle, svagelige, fattige Folt, der gerne ville gaa i Kirke, men som ikke kunne komme der af den Grund, at de ikke kunne holde ud at være der, fordi der er saa kolde. Der mener jeg, at Sognet eller de bedre-stillede i Sognet skulde Medlemmerne af Sognemenigheden at bidrage deres Del til, at de kunne have det hyggeligt og godt der. For Kisten er det en Ubehagelighed, her er Tale om. Jeg har selv været med, og jeg er det den Dag i Dag til at bidrage til Opvarmningen af Kirken i Klakring, hvor jeg bor, og vi Gaardmænd give kun en Krones Penge om Aaret; det er saa ubehageligt, at det i Virkeligheden ikke er værd at sige saa meget om. Skulde det i værste Tilfælde gaa saaledes, at vi kom til at faa Valgmenighederne med, vil jeg slutte med at sige som saa, at have de ofret saa meget til andet, kunne de ogsaa godt være med til det, have vi taget Roen, lad os saa tage Kalven med. Min Mening er, at vi skulde gavne de gamle, svage og fattige, saa at de kunne komme til at sidde virkelig hyggeligt og behageligt i Kirken, naar de have Lyft til at gaa der.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goos): I den sidste Bemærkning af den ærede sidste Taler er jeg enig, det er ogsaa det Synspunkt, som har foranlediget mig til at fremsætte Lovforslaget, og jeg tør maasse bemærke til det ærede Medlem fra Alsens, (Bernstjen), der først havde Ordet, at det ikke er alle Steder, hvor Præsterne ikke kunne fylde Kirkerne, at Andragenderne ere komne fra. Spørgsmaalet er saaledes rejst med Hensyn til en Kirke i Slagelse, og der er utvivlsomt den paaagældende Præst, hvis Navn er vel bekendt, en Mand, som nok forstaa, at fylde Kirken. Men hvad nu Spørgsmaalet om enkelte Realitetspunkter angaar, vil jeg meget opfordre til og anmode om, at man ikke drager Spørgsmaalet om Kirkesynet Omordning med ind i denne Lov. Det er ikke, fordi jeg betragter den bestaaende Ordning af 1861 med Hensyn til Kirkesynets Sammensætning for ideel,